

Underbilag 15 til bilag 2.

Spørgsmål 15. (Lovforslagets § 12).

- a) Vil paragraffen give monopoltilsynet beføjelse til at skride ind i konkrete tilfælde eller overfor en branche alene med den begrundelse, at monopoltilsynet skønner, at der i konkrete tilfælde eller af en branche beregnes urimelige fortjenester?
- b) Eksempler på tilfælde, hvor monopoltilsynet kan tænkes at skride ind overfor forringede varekvaliteter, bedes givet.
- c) Hvorledes tænkes priser og avancer beregnet i de tilfælde, hvor virksomheden enten ikke giver overskud eller drives med underskud?
- d) I de tilfælde, hvor avance og omkostninger ikke med sikkerhed kan bedømmes, vil i så tilfælde eksportfortjeneste og fortjeneste til dækning af rationaliseringsforanstaltninger lades ude af betragtning ved bedømmelsen af virksomhedens hele økonomiske stilling?

Besvarelse:

ad a) Efter lovforslaget gælder der følgende betingelser for, at monopoltilsynet skal kunne foretage indgreb i henhold til forslaget § 12, jfr. § 13.

1) Der skal være foretaget en nærmere undersøgelse til oplysning af forholdene, og det skal herved være godtgjort,

2) at der foreligger konkurrencebegrænsning af den i § 2 nævnte art, og

3) at begrænsningen af konkurrencen har ført til urimelige fortjenester eller andre af de i § 12, stk. 1, nævnte urimelige forhold.

Monopoltilsynet skal derfor ikke kunne skride ind alene med den begrundelse, at det skønnes, at der i konkrete tilfælde eller af en branche beregnes urimelige for-

tjenester. Hertil kræves yderligere, at det ved en undersøgelse er godtgjort, at de urimelige fortjenester skyldes begrænsning af konkurrencen. Monopoltilsynet vil således f. eks. ikke kunne skride ind overfor fortjenester, der skyldes særlig gode afsætningsforhold eller står i forbindelse med en begrænsning af udbudet som følge af arbejdskonflikt, skader på produktionsanlæggene, ringe høstudbytte eller andre lignende forhold, når der ikke i branchen foreligger konkurrencebegrænsninger af den i § 2 nævnte art. Monopoltilsynet vil heller ikke kunne gribe ind overfor enkeltvirksomheder, der som følge af særlig høj effektivitet opnår store fortjenester, jfr. § 12, stk. 2.

ad b) Prisernes højde må overalt bedømmes i forhold til de pågældende varers kvalitet, og da forbrugerne ofte er lige så interesserede i forbedring af kvaliteterne som i prisnedsættelser, må kvaliteten betragtes som en lige så betydningsfuld faktor som prisen. Udfra denne betragtning skal der efter lovforslagets § 12 kunne gribes ind overfor konkurrencebegrænsningerne, ikke blot når de medfører urimelige priser m. v., men også når de fører til forringede varekvaliteter.

Bestemmelsen vil for det første kunne tænkes anvendt i de tilfælde, hvor begrænsning af konkurrencen medfører en afsvækkelse af incitamentet til at opretholde og forbedre varernes kvalitet. Sådanne tilfælde vil navnlig kunne tænkes, hvor der ved aftaler eller på anden måde er foretaget en opdeling af markedet, således at den enkelte virksomhed ikke — ejheller ved at forbedre kvaliteten af sine produkter — vil kunne forøge sin andel af salget.

Endvidere kan bestemmelsen tænkes anvendt overfor aftaler el. lign., som direkte angår varernes kvalitet, for så vidt de pågældende aftaler m. v. betyder, at varernes